

Відділ освіти Сквирської районної державної адміністрації
Районний методичний кабінет

**ЗАСІДАННЯ РАЙОННОГО МЕТОДИЧНОГО ОБ'ЄДНАННЯ
музичних керівників дошкільних навчальних закладів**

**«Сучасні підходи до організації та проведення свят
у дошкільному навчальному закладі»**

28.09.2017 р.

м. Сквиря РМК

План проведення

11.00.-11.05. - Реєстрація учасників РМО	<i>Каленюк Світлана Григорівна,</i> музичний керівник Сквирського ДНЗ №6 «Ромашка», керівник РМО
11.05.-11.10. - Мета та завдання РМО	<i>Каленюк Світлана Григорівна,</i> музичний керівник Сквирського ДНЗ №6 «Ромашка», керівник РМО
11.10.-11.20. – Про організацію роботи з музичного виховання дітей у дошкільних навчальних закладах (інструктивно-методичні рекомендації МОН).	<i>Чернега Наталія Сергіївна,</i> методист РМК
11.20.-11.30. – Роль свят у розвитку та вихованні дітей дошкільного віку.	<i>Чернега Наталія Сергіївна,</i> методист РМК
11.30.-11.40. – Підготовка до святкових ранків в дошкільному навчальному закладі.	<i>Чернега Наталія Сергіївна,</i> методист РМК
11.40.-12.00. – Методика проведення свят у дошкільному навчальному закладі.	
12.00. – 12.10. – Підведення підсумків РМО. Прийняття методичних рекомендацій.	<i>Каленюк Світлана Григорівна,</i> музичний керівник Сквирського ДНЗ №6 «Ромашка»

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
**Сучасні підходи до організації та проведення свят
у дошкільному навчальному закладі**

Свята, які проводяться в дошкільних навчальних закладах, повинні духовно і культурно збагачувати маленьку особистість, сприяти її успішній соціалізації, широко відкривати їй особливості і традиції рідного та інших народів, розширювати знання дитини про саму себе і про навколишній світ.

Організоване дитяче свято має забезпечити формування у дітей вміння реагувати на прояви естетичного в мистецтві та житті, розуміти засоби художньої виразності різних видів мистецтва та вміти застосовувати їх у самостійній діяльності, проявляти ініціативу, творчість, отримувати насолоду від участі у святковому заході.

З метою формування готовності педагогів (музичних керівників, вихователів, інших спеціалістів) до ефективної організації дитячих свят, практичної реалізації форм та методів організації дозвілєвої діяльності взагалі і дитячого свята зокрема,

Рекомендуємо:

- При організації дозвілєвої діяльності обов'язково враховувати вікові та психологічні особливості дітей різних вікових категорій. Оптимальна тривалість святкових заходів для дітей молодшого віку – 30-40 хв, для старшого віку – 40-50хв.

- Кожен сценарій свята розробляється творчою групою працівників ДНЗ для конкретної групи дітей з урахуванням потенціалу музичного керівника, фізінструктора, вихователів та батьків вихованців.

- Організовуючим і надихаючим вектором у дитячому святі повинні бути:
 - яскраве і змістовне оформлення святкової зали;
 - святкові костюми чи їх елементи для театралізації та рольових епізодів: у цей день діти обов'язково мають бути вдягнуті святково (хлопчики – білі сорочки, колготки або шкарпетки, чорні шорти або штанці, галстук або «метелик», дівчатка – ошатне платтячко). Залежно від свята і виконуваної ролі чи функцій у дітей можуть бути і інші костюми певного персонажа. Якщо діти мають перевдягатися під час свята, потрібно забезпечити для цього асистентів з числа вільних дорослих.

- художній літературний матеріал, що потребує виразного читання;
 - музичний матеріал;
 - ігровий матеріал разом з методичним інструментарієм (ігровий реквізит, атрибутика, призи тощо).

- У підготовці та проведенні свята повинні брати участь усі діти. Не можна допускати ситуацій, коли одні діти, здібності яких дещо ширше розкрилися на цей час, будуть перевантажуватися, а решта залишаться виключеними з активних діячів на святі. Педагог повинен кожному знайти

певну роль відповідно його нахилів та здібностей. Особливої уваги потребують діти, яким необхідний індивідуальний підхід, їх потрібно зацікавити, щоб вони впевнено почували себе в колективі і повірили у власні сили. Не можна відлучати від участі у святі дітей, які пропустили підготовку до нього.

- Певну допомогу у підготовці свята може надавати сім'я. У домашньому форматі підготовки до свята можна разом із батьками виготовляти запрошення, шити костюми, малювати святкові сюжети, які можна використати у святковому вернісажі, випустити плакат – оголошення або яскраву афішу тощо.

- Репетиції масових номерів (пісень, танців, музичних ігор, інсценувань), як правило, проводяться на музичних заняттях, а творчих груп – на спеціальних заняттях у II половину дня з тривалістю 10-15 хв.

- Готовність свята в цілому перевіряється на генеральній репетиції, яка проводиться не пізніше, ніж за тиждень до свята. Неприпустимими є багаторазові масові репетиції повного ходу свята.

Після цього можуть вноситись корективи і викристалізовуватись кінцевий варіант сценарію свята. При цьому варто пам'ятати про те, що діти не повинні побачити все свято в цілому, почути всі тексти, бути посвячені у сюрпризний момент, знати всі ігри, включені у святкову програму.

- Особливе місце на етапі реалізації дитячого свята посідає сюрпризний момент, який розгортається у кульмінаційній зоні. Завданням сюрпризного моменту є підготовка дітей до заслуженого отримання подарунку, який має бути на кожному святі. Доречно, щоб подарунок був одним і бажаним, легко утримувався у руці дитини. Отримати подарунок дітям приємніше у святковій залі, а не в групі, подарунки мають бути однакові для всіх, в окремих випадках готують подарунки для хлопчиків і дівчаток окремо.

- Емоційний стан учасників свята викликає бажання зафіксувати окремі моменти у фото і кіно матеріалах. Але варто пам'ятати, що фотографування чи зйомка під час свята дуже заважає і навіть перешкоджає процесу святкування. Батьки мають зрозуміти: свято не подіум для індивідуальних постановочних зйомок, дитина – не учасник кастингу. Тому треба чітко визначати зону для фотографування.

- Для дошкільника особливої цінності набуває оприлюднення вихователем оцінки результатів його дій, праці, докладених зусиль, ініціативи тощо. Для того, щоб у дитячій пам'яті надовго утримувати світлі, радісні, яскраві враження, на які багате кожне дитяче свято, необхідно максимально використовувати їх у ситуаціях під час навчання, розвитку і виховання як у дитячому садку, так і вдома.

Основні етапи роботи

Свято є частиною всієї загально-виховної роботи, що проводиться в дитячому садку. На святі здійснюються завдання морального, розумового, фізичного та естетичного виховання. Тому підготовку до свята, його проведення і закріплення отриманих дітьми вражень можна розглядати як ланки одного єдиного педагогічного процесу.

Програма свята продумується приблизно за півтора місяці до його проведення. У неї включаються танці, музичні ігри, пісні, добре знайомі дітям і які вони зуміють добре вивчити за той час, що залишився до свята і кількість занять.

Підготовка та проведення свята у дитячому садку - довга, копітка і складна робота, потребує складної спільної діяльності вихователів, музичного керівника і дітей. Щоб організувати цю роботу, всім необхідно послідовно діяти за єдиним планом, долаючи один за одним всі етапи підготовки.

Підготовка до свят проходить на різних заняттях, в різних видах художньої діяльності. З дітьми розмовляють про майбутнє свято, читають відповідні розповіді, розучують вірші. З ними проводять екскурсії по барвисто оформленим вулицях; тема свята відображається в малюнках, аплікаціях. На музичних заняттях здійснюється лише частина загально-виховної роботи у зв'язку з прийдешніми святами.

Вивчаючи досвід роботи дитячих садків і шкіл з організації свят, ми виділили такі етапи роботи над святом. Розглянемо їх: це - попереднє планування; робота над сценарієм; попереднє знайомство дітей зі святом; репетиції; проведення свята; підведення підсумків; післядія свята.

На початку навчального року проводяться збори педагогічного колективу, на якому обговорюється план роботи на рік. Відбувається вибір свят і встановлюються терміни їх проведення. На другому етапі починається безпосередня підготовка до свята. Вихователі, переглядаючи програми для даної вікової групи, відбирають мовний матеріал для дітей своєї групи, враховуючи їх індивідуальні особливості, здібності і знання. Музичний керівник підбирає танці, причому підбір здійснюється з урахуванням можливостей кожної конкретної дитини і групи дітей в цілому. Музичний керівник разом з вихователем вибирають пісні, які діти зможуть виконати.

На даному етапі підготовки створюється сценарій свята, що включає в себе відібраний вже мовний і музичний матеріал. Причому перше у навчальному році свято (зазвичай це свято осені) будується на дуже простому матеріалі. У свято включається якнайбільше видовищ та ігор, провідну роль в яких грають педагогічний колектив, а музична мовна діяльність дітей будується на придбаних вже цього року уміннях і навичках. На наступних святах видовища, ігри поступово витісняються виступами дітей і педагогам вже залишається тільки роль ведучого.

Таким чином, свято в дитячому садку використовується для закріплення вивченого матеріалу, підведення підсумків. Коли сценарій готовий, вихователі проводять у своїх групах заняття, на яких дітям розповідається про майбутнє свято, пояснюється що це за свято і чому воно присвячене. Якщо це свято вже відзначалося в минулому році, то всі згадують, що на ньому було. Вихователь з'ясовує, що діти запам'ятали і при необхідності заповнює прогалини в пам'яті дітей.

Після того, як діти усвідомили, що це за свято, їм пояснюють хто буде присутній на ньому (батьки, вихователі, діти з інших груп і т.д.) і що будуть

робити самі діти. На даному етапі діти повинні зрозуміти свої завдання, усвідомити свою роль в процесі підготовки і проведення свята, щоб в ході розучування віршів, постановки пісень і танців, підготовки зали вони бачили, розуміли, для чого вони це роблять. Необхідно поставити перед дитиною мету, до якої вона за допомогою педагогів буде рухатися. Після визначення цілей і завдань починається безпосередня робота з розучування віршів, пісень, постановки танців, оформлення зали, виготовлення аксесуарів до костюмів. На даному етапі йде також робота над сценарієм, куди вносяться зміни і корективи, що з'явилися під час роботи. Таким чином, кінцевий варіант сценарію з'являється вже безпосередньо перед початком свята.

Коли приходить той самий довгоочікуваний день, коли прикрашена зала повна глядачів і діти з завмиранням серця чекають початку дії, свято починається, проходить і закінчується, але не закінчується робота над святом.

Наступний етап - це підведення підсумків. Дитяча й доросла пам'ять довго зберігає світлі, радісні, яскраві враження, якими багате свято. І завдання педагогів на цьому етапі полягає в тому, щоб прив'язати до цих спогадів ті вміння, навички і знання, які діти отримали на святі і в процесі його підготовки. Для цього проводяться бесіди, в яких діти згадують, що їм сподобалося, за допомогою вихователя виділяється найбільш важливе і головне у святі, пояснюються незрозумілі моменти.

Кінцевий етап - післядія свята. На цьому етапі закріплюються найбільш змістовні і барвисті враження, пов'язані з тематикою свята, вони вкарбовуються в малюнках і ліпленні.

На музичних заняттях діти повторюють танці, що їм сподобалися та дії окремих персонажів. Деякі виступи повторюються кілька разів, міняючи виконавців.

Все це допомагає глибше відчувати зміст свята, зберегти про нього хороші спогади і, що дуже важливо для дошкільнят, максимально використати цю ситуацію для навчання і виховання.

Вимоги до організації та проведення свят

Усі люди люблять свята і розваги, але особливо їх обожнюють діти. Для малюків, які відвідують дитячі садки, регулярно проводять ранки, розваги, присвячені різним святковим датам. Якщо для дорослих свято - це приємна можливість відпочити, то для дітвори свята, розваги далеко не відпочинок. Свята, розваги в дитячому садку - це важлива частина педагогічного процесу, одна зі стадій виховання дітей, що несе серйозне естетичне та моральне навантаження.

Підготовка та проведення свят, розваг сприяють моральному вихованню дітей: вони об'єднуються загальними переживаннями, у них виховуються основи колективізму; формують вміння виконувати твори фольклору, пісні та вірші про Батьківщину, про рідну природу, про працю; формують патріотичні почуття, дисциплінованість, культуру поведінки. Розучуючи пісні, вірші, танці, діти дізнаються багато нового про свою країну, природу, про людей різних національностей. Це розширює їх кругозір, розвиває

пам'ять, мову, уяву, сприяє розумовому розвитку. Участь дітей у співі, іграх, хороводах, танцях зміцнює і розвиває дитячий організм, покращує координацію рухів.

В основі кожного свята, розваги лежить певна ідея, яка повинна бути донесена до кожної дитини. Ця ідея повинна проходити через весь зміст свята, розкриттю її служать пісні, вірші, музика, танці, хороводи, інсценівки, художнє оформлення.

Свята і розваги в дитячому садку дозволяють дитині відкрити в собі нові здібності і таланти, розвинути вже наявні навички. На даних заходах діти показують свої досягнення, вони є джерелом нових вражень для дитини, стимулом її подальшого розвитку.

Відповідальність за підготовку та проведення свята лежить на всьому колективі. Святкова програма обговорюється і приймається з доповненням та змінами. Між усіма членами колективу розподіляються обов'язки за ділянку роботи: оформлення зали, підготовка костюмів, виготовлення атрибутів і т.д.

Вибирається ведучий свята. Роль ведучого дуже відповідальна - це особа, яка керує святом.

Від ведучого багато в чому залежить успіх проведення свята. Ведучим повинен бути педагог, що володіє високою культурою, винахідливий, веселий, який знає дітей та їх особливості, вміє вільно і невимушено триматися.

Ведучому слід побувати на передсвяткових музичних заняттях, щоб добре знати всі святкові номери і у разі потреби допомогти дітям при виконанні танцю, інсценування.

Свята для дітей молодшої та середньої групи влаштовуються окремо від старших, так як зміст свята для дітей старших груп складний для сприйняття малюків. Крім того, він триває довше, а це втомлює. У програму свята для дітей молодших груп включаються так само пісні, вірші, ігри, танці, інсценізації, але більш прості, доступні даному віку. Тривалість ранку для дітей молодших груп приблизно 30-40 хвилин, для старших 40-50 хвилин.

Якщо обидва ранки проводяться в один день, то ранок для малят починається перший. Малюки завжди святкують в ранкові години, а старші - і в другу половину дня, але не пізніше. Зранку діти не стомлені, краще сприймають і виконують пісні, ігри і танці.

Пісні, ігри, танці даються дітям на звичайних музичних заняттях за місяць - півтора до свята. Діти навіть не знають про те, що цей репертуар буде включений в святкову програму. Сюрпризні номери готуються з дітьми значно ближче до свята.

У святкову програму можна включити не лише пісні з святковою тематикою, а й народні, жартівливі, пов'язані з грою.

При відборі ігор для свята треба враховувати не тільки інтерес учасників, але також і дітей - глядачів, щоб вони дивилися і переживали разом з граючими.

Ігри, які проводять на святі, слід яскравіше оформити, ніж на повсякденних заняттях (костюми, їх елементи, атрибути).

Танці приносять дітям задоволення. Вони повинні відповідати як за змістом, так і за характером рухів.

Пісні, ігри, танці, інсценізації розташовуються в програмі не випадково. Послідовність їх потрібно продумати з різних сторін (наприклад, більш яскраві, цікаві, забавні номери краще включати в другу половину програми, коли увага дітей дещо слабшає).

Художньому слову на святі відводять значне місце. Діти читають вірші, інсценують казки, оповідання.

Виразність в дитячому виконанні надзвичайно важлива, тоді твір краще доходить до дитини і глибше закарбовується.

Свято в дитячому саду не тільки для малюків, батьки також беруть у ньому безпосередню участь. Найчастіше дітям необхідно підготувати різні костюми, декорації чи іншу атрибутику. У цьому допомогти своїм чадам можуть тільки батьки. Вони також можуть контролювати, яку частку участі приймає дитина в ранку, перевіряти, чи достатньо добре він вивчив вірш або пісню, чи знає він усі рухи танцю, який розучується до свята.

Щоб не порушити психологічний контакт з дитиною, не треба виявляти свого невдоволення через те, що знову треба морочитися з цією підготовкою до свята. Адже дитина так чекає свята, вона жадає веселощів, похвали, хоче показати свої досягнення і свято гарний привід для демонстрації своїх успіхів.

Свято в дитячому саду може бути непоганим виховним моментом і для батьків у сім'ї. Кожна дитина чекає свята, і якщо її поведінка кульгає, то малюка легко мотивувати тим, що скоро свято і треба поводитися належним чином. Адже не секрет, що діти значно змінюють свою поведінку, якщо сказати, що за ними спостерігає дід Мороз і у відповідність з тим, як вони себе ведуть, він подарує подарунки.

Підсумки проведення свята необхідно обговорити на педагогічній нараді. Тут же визначається робота з поглиблення вражень дітей у післясвяткові дні. Зазвичай з ними проводиться бесіда про минуле свято, уточнюється уявлення і враження про нього. Дитячі відповіді бажано записати і помістити на стенд для батьків. Святкове оформлення груп і зали може бути збережене протягом декількох днів після свята, а потім має бути акуратно за допомогою дітей прибрано.

Підготувала методист РМК Чернега Н.С.

28.09.2017 р.